

Επικίνδυνη η κλιμάκωση ΗΠΑ - Κίνας

Πηγή: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ **Σελ.:** 1,20 **Ημερομηνία έκδοσης:** 19-05-2019
Επιφάνεια: 837.58 cm² **Αρθρογράφος:** **Κυκλοφορία:** 14860
Θέματα: ΕΞΑΓΩΓΕΣ, ΙΟΒΕ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Πνελόπη Κουγιανού- Γκόλντμπεργκ

*Επικεφαλής οικονομολόγος
της Παγκόσμιας Τράπεζας*

**Επικίνδυνη η κλιμάκωση
ΗΠΑ - Κίνας**

Σελ. 20

Επικίνδυνη η κλιμάκωση ΗΠΑ - Κίνας

Η επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας, Πινελόπη Κουγιανού-Γκόλντμπεργκ, μιλάει αποκλειστικά στην «Κ»

Συνέντευξη στον ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ

Τους φόβους της για την εμπορική σύγκρουση των Ηνωμένων Πολιτειών με την Κίνα και τις συνέπειές της εκφράζει στην αποκλειστική συνέντευξη της στην «Κ» η Πινελόπη Κουγιανού-Γκόλντμπεργκ, επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας και καθηγήτρια Οικονομικών στο Πανεπιστήμιο του Γέιλ.

«Η προσδοκία μας για την παγκόσμια οικονομία φέτος είναι ότι θα υπάρξει ελαφρά επιβράδυνση, χωρίς να αναμένεται κάποια σημαντική κρίση ή νέα ύφεση», αναφέρει η κ. Κουγιανού-Γκόλντμπεργκ, η οποία βρέθηκε στην Αθήνα την περασμένη εβδομάδα για μια εκδήλωση που διοργάνωσε το ΙΟΒΕ. «Υπάρχουν όμως σημαντικοί κίνδυνοι επιδείνωσης της κατάστασης. Ο σοβαρότερος είναι η αβεβαιότητα πολιτικής, είτε μιλάμε για γεωπολιτική ή για τις τρέχουσες εντάσεις στις εμπορικές σχέσεις, ειδικά μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, αλλά και μεταξύ των ΗΠΑ και της Ευρώπης. Οι εντάσεις αυτές ενδέχεται στο προσεχές μέλλον να επηρεάσουν αρνητικά την παγκόσμια οικονομία».

Η επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας παραδέχεται ότι δεν περίμενε η αντιπαράθεση ΗΠΑ και Κίνας να φτάσει σε αυτό το σημείο. «Όλοι νομίζαμε ότι οι αναφορές στην Κίνα ήταν απλώς μέρος της αμερικανικής προεκλογικής εκστρατείας – κάτι που συνθίχεται στις ΗΠΑ, όπου υπάρχει υποστήριξη για μέτρα προστατευτισμού στις τάξεις αμφοτέρων των μεγάλων κομμάτων. Ο Τραμπ, όμως, σε αντίθεση με τους προκατόχους του, έκανε πράξη τις απειλές για επιβολή δασμών, και η κατάσταση ολόένα και κλιμακώνεται. Έχοντας αποδείξει ότι οι απειλές του είναι αξιόπιστες, ίσως να πετύχει κάποιες από τις αλλαγές που επιθυμεί. Δεν είναι όμως σαφές πλέον τι θα συνιστούσε μια θετική έκβαση. Ακόμη

Αν μια μεγάλη χώρα στέλνει το σήμα ότι επιτρέπεται να παρακάμπτει τους κανόνες όταν σε συμφέρει, αυτό υπονομεύει το διεθνές σύστημα εμπορίου.

Στις ΗΠΑ, αν δεν πάει καλά η εταιρεία σου, το χειρότερο που θα σου συμβεί θα είναι να χάσεις τα χρήματά σου. Στην Ευρώπη, μπορείς να καταλήξεις στη φυλακή.

και αν επέλθει μια συμφωνία και οι δασμοί αποσυρθούν, το σύστημα διεθνούς εμπορίου και οι κανόνες που το διέπουν θα έχουν υποστεί πλήγμα. Αν μια μεγάλη χώρα, που έχει τη δύναμη να το κάνει, στέλνει το σήμα ότι επιτρέπεται να παρακάμπτει τους κανόνες όταν σε συμφέρει, αυτό υπονομεύει το σύστημα, το σπρώχνει προς μια μορφή αναρχίας».

Αβεβαιότητα

Είναι σήμερα οι Ηνωμένες Πολιτείες –η χώρα που εδραίωσε το πολυμερές σύστημα διεθνούς εμπορίου– η πιο σημαντική πηγή

«Υπάρχουν start ups στην Ευρώπη, αλλά η εσωτερική αγορά τους είναι πολύ μικρή», λέει η Πινελόπη Κουγιανού-Γκόλντμπεργκ.

της αβεβαιότητας για το μέλλον του; «Σίγουρα οι Ηνωμένες Πολιτείες συνεισφέρουν σε αυτήν. Δεν βοηθούν. Ο προβληματισμός των ΗΠΑ με το σύστημα του διεθνούς εμπορίου δεν είναι κάτι καινούριο –υπήρχε και πριν από την κυβέρνηση Τραμπ– και είναι εν μέρει δικαιολογημένος. Όσο για την Κίνα, ωφελήθηκε τρομερά από το σύστημα αυτό και δεν επιθυμεί να το δει να αλλάζει».

Θα έπρεπε οι ανεπτυγμένες χώρες της Δύσης να επιδιώκουν την περαιτέρω απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου; «Η τα όποια επιπλέον οφέλη είναι ανεπαρκή για

να δικαιολογηθούν το κόστος που θα υποστούν οι χαμένοι της παγκοσμιοποίησης;

«Υπάρχουν κάποιες, όπως ο Ντάνι Ρόντρικ, που ισχυρίζονται πως τα όποια οφέλη της περαιτέρω εμβάθυνσης της παγκοσμιοποίησης για τις ανεπτυγμένες οικονομίες θα είναι μηδαμικά σε σύγκριση με τις αρνητικές διανεμητικές συνέπειες, που θα είναι πολύ μεγάλες, και ότι η τάση για περαιτέρω απελευθέρωση είναι μια ατζέντα των πολυεθνικών για να αυξήσουν τα κέρδη τους. Δεν είμαι σίγουρη ότι θα συμφωνούσα με αυτό. Σκεφθείτε, για παράδειγμα, το δια-

Προσαρμογή

Η κ. Κουγιανού-Γκόλντμπεργκ έχει τονίσει, σε παλαιότερη συνέντευξη της, τη σημασία διεθνείς οργανισμοί, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα, να εξετάσουν τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε χώρες όπου δραστηριοποιούνται, αντί να εφαρμόζουν μία γενική συνταγή για όλους. Θεωρεί ότι η Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έκαναν αυτό το λάθος στο παρελθόν; «Νομίζω ότι η Παγκόσμια Τράπεζα έχει βελτιώσει πολύ τις επιδόσεις σε σχέση με το μακρινό παρελθόν, κατά την εποχή της ηγεμονίας της Συνάντησης της Ουάσινγκτον. Το συγκεκριμένο πλέγμα πολιτικών λεπτούργησε πολύ καλά σε πολλά μέρη. Αλλά οι πιο προβληματικές ιστορίες επιτυχίας αφορούσαν χώρες που προσαρμόσαν το γενικό πλαίσιο, το οποίο αποσκοπούσε στην ενίσχυση της οικονομίας της αγοράς, στις ειδικές συνθήκες που επικρατούσαν εκεί».

τάσταση των χωρών αυτών, έχω πραγματικά εκτιμήσει την αξία του ελεύθερου εμπορίου. Σε πολλές από αυτές τις χώρες δεν ξέρει κανείς από πού να ξεκινήσει –δεν έχουν θεσμούς, δεν έχουν ανθρώπινο κεφάλαιο, δεν έχουν δημοσιονομικές δυνατότητες... Το εμπόριο είναι η ιδανική αφετηρία όταν μιλάμε για πολύ χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης. Αρα αυτές οι χώρες θα ωφεληθούν τρομερά εάν ανοίξουν τις οικονομίες τους».

Οι προκλήσεις της Ε.Ε.

Σχετικά με την Ευρώπη, η κ. Κουγιανού-Γκόλντμπεργκ αναφέρει ότι «αντιμετωπίζει μια σειρά από σοβαρές προκλήσεις», μια από τις σημαντικότερες από τις οποίες «είναι η γήρανση του πληθυσμού, που είναι δύσκολο να αντιμετωπιστεί. Μια πιθανή λύση είναι η μετανάστευση, αλλά το συγκεκριμένο θέμα είναι εξαιρετικά ευαίσθητο και δεν βλέπω να αλλάξει κάτι στο προσεχές μέλλον. Η άλλη λύση είναι η ενίσχυση της παραγωγικότητας: αλλά δεν είμαι σίγουρη αν οι Ευρωπαίοι το επιθυμούν πραγματικά αυτό. Με το βιοτικό επίπεδο ήδη πολύ υψηλό, ειδικά στη Βόρεια Ευρώπη, υπάρχει μια τάση εστίασης σε άλλα ζητήματα: ισορροπία εργασίας και οικογενειακής ζωής, περιβάλλον κ.ο.κ.».

Σχετικά με την επιχειρηματικότητα, σημειώνει, το συγκριτικό μειονέκτημα της Ευρώπης είναι ο κατακεραματισμός: «Υπάρχουν startups στην Ευρώπη, αλλά η εσωτερική αγορά τους είναι πολύ μικρή».

Μια άλλη κρίσιμη διαφορά με τις Ηνωμένες Πολιτείες είναι η νομοθεσία για την πτώχευση: «Στις ΗΠΑ, εάν δεν πάει καλά η εταιρεία σου, το χειρότερο που θα σου συμβεί θα είναι να χάσεις τα χρήματά σου και να έχεις κακή πιστωτική αξιολόγηση για κάποια χρόνια. Στην Ευρώπη, συχνά μπορεί να καταλήξεις στη φυλακή. Αυτό αποθαρρύνει την ανάληψη ρίσκου».